Meddelande från kommissionen offentliggjort i enlighet med artikel 27.4 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 i ärende AT.40153 – Mest-gynnad-nations-klausuler i e-boksavtal och därmed sammanhängande omständigheter

(2017/C 26/02)

1. INLEDNING

(1) I de fall där kommissionen avser att anta ett beslut om att en överträdelse måste upphöra och de berörda parterna erbjuder åtaganden för att undanröja de betänkligheter som kommissionen har delgivit dem i sin preliminära bedömning, får kommissionen – i enlighet med artikel 9 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget [1] – genom beslut göra dessa åtaganden bindande för företagen. Ett sådant beslut får fattas för en bestämd period och ska fastställa att det inte längre finns skäl för kommissionen att ingripa.

(2) Enligt artikel 27.4 i samma förordning ska kommissionen offentliggöra en kort sammanfattning av ärendet samt huvuddragen i åtagandena. Berörda tredje parter ges möjlighet att skicka synpunkter inom den tidsfrist som fastställts av kommissionen.

2. SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

(3) Kommissionen antog den 9 december 2016 i enlighet med artikel 9.1 i förordning (EG) nr 1/2003 en preliminär bedömning rörande överträdelser som Amazon.com, Inc. och alla företag inom koncernen, inklusive Amazon EU Sàrl, Amazon Media EU Sàrl och Amazon Digital Services Inc. (nedan tillsammans kallade *Amazon*) påstås ha gjort sig skyldiga till inom ramen för detaljhandelsdistribution av e-böcker till konsumenter inom EES.

(4) I den preliminära bedömningen ansåg kommissionen att Amazon kan ha en dominerande ställning på de relevanta marknaderna för detaljhandelsdistribution av engelskspråkiga och tyskspråkiga e-böcker till konsumenter inom EES. I den preliminära bedömningen uttryckte kommissionen farhågor över att Amazon kan ha missbrukat sin eventuella dominerande ställning i strid med artikel 102 i fördraget och artikel 54 i EES-avtalet genom att kräva att e-boksleverantörer [2] måste i) underrätta Amazon om mer gynnsamma eller alternativa villkor som de erbjuder någon annan och/eller ii) låta Amazon få tillgång till villkor som direkt eller indirekt är beroende av de villkor som erbjuds en annan e-boksåterförsäljare [3] (nedan gemensamt kallade *paritetsklausuler*). Kommissionens preliminära farhågor fokuserade på följande paritetsklausuler:

(5) Klausuler som ålägger en e-boksleverantör att underrätta Amazon om och erbjuda Amazon de villkor för distribution av e-böcker enligt en viss affärsmodell som ett resultat av e-boksleverantörens distribution av e-böcker enligt den affärsmodellen genom en annan e-boksåterförsäljare än Amazon (”affärsmodellsparitet”).

(6) Klausuler som ålägger e-boksleverantören att ställa till Amazons förfogande i) en viss e-bok inom ett visst område och/eller på ett visst datum eller en viss tidpunkt till följd av e-boksleverantörens distribution av den e-boken till någon annan e-boksåterförsäljare än Amazon (”urvalsparitet”) och/eller ii) något slag av egenskap, funktion, bruksregel, inslag eller innehåll i en eller flera e-böcker till följd av att e-boksleverantören ställer sådana egenskaper, funktioner, bruksregler, inslag eller innehåll i den e-boken till förfogande till en annan e-boksåterförsäljare än Amazon (”egenskapsparitet”).

---

[1] EUT L 1, 4.1.2003, s. 1. Med verkan från och med den 1 december 2009 har artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget ersatts av artikel 101 respektive 102 i EUF-fördraget. Innehållet i bestämmelserna är dock i sak oförändrat. I detta tillkännagivande bör hänvisningar till artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget när så är lämpligt förstås som hänvisningar till artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget.

[2] Termen ”e-boksleverantör” används här för att omfatta alla enheter som innehar de rättigheter som krävs för att få licensiera e-böcker till återförsäljare av e-böcker eller sälja e-böcker direkt till konsumenterna. ”E-boksleverantörer” omfattar således e-boksutgivare och vissa mellanhänder (t.ex. grossister eller företag som sammanställer grossisttjänster).

[3] Termen ”e-boksåterförsäljare” i detta dokument omfattar varje person eller enhet som lagligen säljer (eller lagligen vill sälja) e-böcker till konsumenter i ett eller flera länder inom EES, eller genom vilken en e-boksleverantör inom ramen för ett agentavtal säljer e-böcker till konsumenter i ett eller flera länder inom EES. En e-boksleverantör är en e-boksåterförsäljare i den mån som e-boksleverantören säljer e-böcker direkt till konsumenter eller säljer e-böcker via ett ombud inom ramen för ett agentavtal.

(7) Klausuler vilka i) ålägger e-boksleverantören att fastställa ett detaljhandelspris för Amazon som agent (”agentpris”), som på ett eller annat sätt är beroende av det detaljhandelspris som e-boksleverantören fastställer (eller sätts av en annan e-boksåterförsäljare) för andra agent e-boksåterförsäljare än Amazon, eller ett detaljhandelspris som en annan e-boksåterförsäljare än Amazon fastställer till konsumenter (”agentprisparitet”) och/eller ii) ålägger e-boksleverantören att erbjuda Amazon alla sänkta agentpriser, sänkt grossistpriser eller säljfrämjande innehåll till följd av att e-boksleverantören erbjuder ett sänkt agent- eller grossistpris eller säljfrämjande innehåll till en annan e-boksåterförsäljare än Amazon (”rabattparitet”) och/eller iii) som tillhandahåller en ”pool” av krediter som Amazon kan använda enligt eget godtycke för att sänkta agentpriset på en e-bok som denna e-boksleverantör levererar till Amazon. Kreditpoolen beräknas på grundval av skillnaden mellan det agentpris som e-boksleverantören fastställt för sina e-böcker för Amazon och det agentpris eller återförsäljarpris för dessa e-böcker som finns tillgängliga via andra e-boksåterförsäljare. E-boksleverantörens intäkter och Amazons provisioner beräknas på grundval av det rabatterade agentpriset (”kreditpoolsklausul”).

(8) Klausuler som ålägger e-boksleverantören att ge Amazon ett grossistpris som på ett eller annat sätt är beroende av det grossist/agentdetaljpris e-boksleverantören fastställer till andra e-boksåterförsäljare än Amazon, eller det detaljhandelspris som andra e-boksåterförsäljare än Amazon fastställer till konsumenterna (”grossistprisparitet”).

(9) Klausuler som ålägger e-boksleverantören att underrätta Amazon om denna erbjuder andra e-boksåterförsäljare än Amazon alternativa affärsmodeller, e-böcker, tillgänglighetsdatum, egenskaper, rabatter eller lägre grossist- och agentpriser (”anmälningsklausul”).

(10) I sin preliminära bedömning drog kommissionen den preliminära slutsatsen att affärsmodellsparitet och de respektive anmälningsklausulerna kan i) minska e-boksleverantörers incitament att stödja och investera i nya och innovativa affärsmodeller, ii) minska möjligheterna och incitamenten för Amazons konkurrenter att utveckla och differentiera egna alternativa affärsmodeller, iii) minska möjligheterna för inträde och/eller till expansion för e-boksleverantörer på de relevanta marknaderna, vilket kan resultera i försvagad konkurrens för distributionen av e-böcker till konsumenter och en förstärkning av Amazons redan potentiellt dominanta ställning.

(11) Dessutom kan urvalsparitet och egenskapsparitet i) minska incitamenten för e-boksleverantörer och e-boksåterförsäljare att utveckla e-böcker som inte huvudsakligen är text och därmed hindra en differentiering av e-boksåterförsäljare, vilket potentiellt kan försvaga konkurrens på marknaden för distribution av e-böcker, ii) försvaga konkurrensen mellan e-boksåterförsäljare samt minska möjligheterna till inträde och/eller expansion av e-boksåterförsäljare på marknaderna genom att begränsa möjligheterna för differentiering för e-boksåterförsäljare, vilket kan leda till högre priser och mindre urval för konsumenter.

(12) Dessutom kan agentprisparitet, rabattparitet, kreditpoolsklausuler och de respektive anmälningsklausulerna (i kombination med Amazons agerande som syftar till att uppnå paritet vad gäller återförsäljningspriser) leda till i) minskade möjligheter för inträde och/eller minskade möjlighet till expansion för e-boksåterförsäljare, vilket förstärker Amazons potentiellt dominanta ställning, ii) möjligheter för Amazon att minska konkurrensen mellan e-boksåterförsäljare samt erhålla högre provision från e-boksleverantörer, vilket kan leda till högre detaljhandelspriser på e-böcker.

(13) Slutligen, kan grossistprisparitet i) hindra e-boksåterförsäljare från att inträda och/eller expandera på de relevanta marknaderna genom att erbjuda lägre detaljhandelspriser till konsumenter än vad som erbjuds av Amazon och ii) förstärka de potentiella effekterna av urvalsparitetklausulerna genom att säkerställa att Amazon har tillgång till de lägsta grossistpriserna ifall en e-boksleverantör föredrar att inte ge en specifik e-bok till Amazon.

(14) I den preliminära bedömningen uttryckte kommissionen farhågor över att varje enskild paritetsklausul som beskrivs ovan i sig utgör ett potentiellt missbruk av Amazons dominerande ställning på de relevanta marknaderna för detaljhandelsdistribution med e-böcker inom EES. Dessutom ansåg kommissionen preliminärt att kombinationen av de olika prisrelaterade paritetsklausuler (dvs. agentprisparitet, kreditpoolsklausuler, rabattparitet, grossistprisparitet och agentprovisionsparitet [1]), icke-prisrelaterade paritetsklausuler (dvs. affärsmodellsparitet och urvals- och egenskapsparitet) och anmälningsklausuler sannolikt förstärker de konkurrensbegränsande effekterna av de enskilda paritetsklausulerna.

[1] Agentprovisionsparitet är en klausul som ålägger e-boksleverantören att tillhandahålla Amazon en agentprovision som på ett eller annat sätt är beroende av den agentprovision som e-boksleverantören ger till någon annan e-boksåterförsäljare än Amazon inom ramen för ett agentavtal.

3. HUVUDDRAGEN I DE ERBJUDNA ÅTAGANDENA

(15) Amazon instämmer inte i kommissionens preliminära bedömning. Företaget har emellertid erbjudit åtaganden i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 1/2003 för att bemöta kommissionens preliminära konkurrens problem. De viktigaste punkterna i åtagandena är följande:

a) Amazon kommer inte att tillämpa eller på något annat sätt förlita sig på någon affärsmodellsparitet, agentprovisionsparitet, agentprisparitet, egenskapsparitet, rabattparitet, urvalsparitet, grossistprisparitet eller anmälningsklausuler som ingår i ett e-boksavtal mellan Amazon och e-boksleverantörer för försäljning av e-böcker till konsumenter inom EES. Amazon kommer också att meddela var och en av dessa e-boksleverantörer att företaget inte längre kommer att tillämpa sådana bestämmelser.

b) Amazon kommer att ge varje e-boksleverantör vars e-boksavtal om försäljning av e-böcker till konsumenter inom EES innehåller en kreditpoolsklausul som är i kraft möjlighet att säga upp avtalet av vilken orsak som helst med 120 dagars skriftligt varsel.

c) Amazon kommer inte att låta någon agentprovisionsparitet, agentprisparitet, affärsmodellsparitet, egenskapsparitet, rabattparitet, urvalsparitet, grossistprisparitet, anmälningsklausul eller kreditpoolsklausul ingå i något nytt e-boksavtal med någon e-boksleverantör.

d) Åtagandena kommer att ha en varaktighet på fem år från och med den dag då Amazon tar emot en formell delgivning av kommissionens beslut i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 1/2003. Amazon ska utse en förvaltare som ska övervaka att Amazon uppfyller sina åtaganden.

(16) Dessa åtaganden offentliggörs i sin helhet på engelska på generaldirektoratet för konkurrens webbplats:

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html

4. UPPMANING ATT LÄGGA FRAM SYNPUNKTER

(17) Med förbehåll för resultatet av marknadstestet avser kommissionen att fatta ett beslut enligt artikel 9.1 i förordning (EG) nr 1/2003 om att göra de åtaganden som sammanfattas ovan bindande och offentliggöra dem i sin helhet på internet på webbplatsen för Generaldirektoratet för konkurrens.

(18) I enlighet med artikel 27.4 i förordning (EG) nr 1/2003 uppmanar kommissionen berörda tredje parter att lägga fram sina synpunkter på de föreslagna åtagandena. Dessa synpunkter måste ha inkommit till kommissionen senast en månad efter dagen för offentliggörandet av detta meddelande. Berörda tredje parter ombeds också att lämna in en icke-konfidentiell version av sina synpunkter, där uppgifter som de anser vara affärshemligheter och andra konfidentiella uppgifter bör strykas och vid behov ersättas med en icke-konfidentiell sammanfattning eller av orden ”affärshemligheter” eller ”konfidentiella uppgifter”.

(19) Svar och kommentarer ska helst vara motiverade och innehålla relevanta faktauppgifter. Kommissionen ber er också att föreslå en möjlig lösning om ni anser att någon aspekt av de föreslagna åtagandena medför några problem.

(20) Synpunkterna kan, med angivande av referens AT.40153 – E-book MFNs and related matters, sändas till kommissionen per e-post (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), fax (+32 22950128) eller brev till följande adress:

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för konkurrens
Registreringsenheten för antitrustärenden
1049 Bryssel
BELGIEN